Gebruik van de Helihaven aan de Wesselseweg 23

provincie Gelderland

Beslispunten:

1 Akkoord met het doen van nader onderzoek zodra het vonnis is gepubliceerd met als doel om vast te stellen of het intrekken van de luchthavenregeling voor de helihaven aan de Wesselseweg 23 in Barneveld haalbaar is dan wel dat er andere maatregelen kunnen en moeten worden getroffen.
2 Akkoord met het verzenden van bijgaande brief aan de raadsfractie Lokaal Belang gemeente Barneveld

---

Publiekssamenvatting

De houder van een door GS vastgestelde luchthavenregeling voor een helikopterluchthaven aan de Wesselseweg 23 in Barneveld is begin juli dit jaar strafrechtelijk veroordeeld wegens landingen en starts op locaties zonder daarvoor een ontheffing te hebben aangevraagd en te hebben gevlogen zonder de transponder te hebben geactiveerd, wat in strijd is met de luchtvaartvoorschriften. Deze gedragingen zijn niet alleen strijdig met de luchtvaartregelgeving, maar vormen ook een risico voor de openbare orde, veiligheid en rechtsgelijkheid. Het vonnis van de rechtbank heeft aanleiding gegeven tot het schrijven van een brief aan GS van de raadsfractie Lokaal Belang Gemeente Barneveld waarin de raadfractie vragen heeft over de vergunningverlening van de helikopter activiteiten aan de Wesselseweg 23 in Barneveld.

GS neemt het vonnis van de rechtbank serieus en overweegt uit het oogpunt van openbare orde, veiligheid en rechtsgelijkheid om stappen te ondernemen tegen de houder van de luchthavenregeling. In dat kader zal GS nader onderzoeken of er voldoende grond is om tot intrekking van de luchthavenregeling te komen. GS zal in haar reactie op de vragen van de raadsfractie aangeven dat GS het incident serieus neemt en overweegt stappen te ondernemen tegen de houder van de Luchthavenregeling.

Datum vergadering: 16 september 2025
Portefeuillehouder: Ans Mol-van de Camp
Zaaknummer:
Inlichtingen bij: Provincieloket, 026 359 99 99

Toelichting op het GS-voorstel

1 Aanleiding

De houder van een door GS vastgestelde luchthavenregeling voor een helikopterluchthaven aan de Wesselseweg 23 in Barneveld is begin juli dit jaar strafrechtelijk veroordeeld wegens landingen en starts op locaties zonder daarvoor een ontheffing te hebben aangevraagd en te hebben gevlogen zonder de transponder te hebben geactiveerd, wat in strijd is met de luchtvaartvoorschriften (zie hiervoor bijlage 1). Deze gedragingen zijn niet alleen strijdig met de luchtvaartregelgeving, maar kunnen ook een risico vormen voor de openbare orde, veiligheid en rechtsgelijkheid. Het vonnis van de rechtbank heeft aanleiding gegeven tot het schrijven van een brief aan GS van de raadsfractie Lokaal Belang Gemeente Barneveld waarin de raadfractie vragen heeft over de vergunningverlening van de helikopter activiteiten op de Wesselseweg 23 in Barneveld.

2 Argumenten voor en tegen

Beslispunt 1:
In bijlage 1 is het verslag van de zitting opgenomen. Hieruit blijkt dat de overtredingen waarvoor de houder is veroordeeld hebben plaatsgevonden voor 22 december 2024. De overtredingen bestonden uit het starten en landen zonder ontheffing en het vliegen zonder geactiveerde transponder. De rechtbank heeft de houder veroordeeld tot een boete van 2000 euro, een taakstraf van 240 uur en een onvoorwaardelijke vliegontzegging van 4 maanden. De houder heeft bij navraag aangegeven beroep in te stellen tegen het vonnis omdat hij vindt dat het vliegverkeer nooit in gevaar is geweest en dat hij wel ontheffing heeft aangevraagd. Tot op heden is het vonnis nog niet gepubliceerd en is het beroep nog niet in behandeling genomen.

De luchthavenregeling biedt onder artikel 8 de mogelijkheid dat de luchthavenregeling geheel of gedeeltelijk worden ingetrokken indien:
a. de regeling ten gevolge van een onjuiste of onvolledige opgave is verleend;
b. niet overeenkomstig de regeling is of wordt gehandeld;
c. de aan de regeling verbonden artikelen of beperkingen niet zijn of worden nageleefd.

Aangezien alle overtredingen waarvoor de houder is veroordeeld hebben plaatsgevonden vóór de vaststelling van de luchthavenregeling lijkt het gestelde onder artikel 8 hier niet van toepassing. Nader onderzoek zal moeten uitwijzen of de houder ook na inwerkingtreding van de luchthavenregeling nog heeft gevlogen zonder zijn transponder aan te zetten. De veroordeling is in ieder geval een zwaarwegend signaal dat de houder niet betrouwbaar lijkt om een luchthaven op veilige wijze te beheren en te gebruiken.

Of het mogelijk is om op grond hiervan de luchthavenregeling geheel of gedeeltelijk in te trekken, zal moeten blijken uit nader onderzoek naar de feiten en het nog niet gepubliceerde vonnis. In dat kader zal de overtreder nadat het vonnis is gepubliceerd formeel in de gelegenheid moeten worden gesteld om zijn zienswijze kenbaar te maken en zal ook moeten worden nagegaan of zich vergelijkbare incidenten hebben voorgedaan na inwerkingtreding van de luchthavenregeling. Ook zal dan advies worden gevraagd aan de Inspectie voor Leefomgeving en Transport met betrekking tot de afgegeven verklaring veilig gebruik luchtruim en indien het gepubliceerde vonnis en de

Toelichting op het GS-voorstel

reactie van de houder daartoe aanleiding geven, advies worden gevraagd aan de landsadvocaat met betrekking tot de intrekkingsgronden. Op grond daarvan kan dan worden besloten welke maatregelen moeten worden getroffen en of dit het intrekken van de luchthavenregeling rechtvaardigt.

Of de strafrechtelijke veroordeling voldoende is om op grond van de Wet bibop de luchthavenregeling in te trekken, lijkt niet waarschijnlijk. Op grond van deze wet kan GS een gegeven besluit intrekken, 'indien ernstig gevaar bestaat dat het besluit mede zal worden gebruikt om uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen, op geld waardeerbare voordelen te benutten, of strafbare feiten te plegen'. Dat lijkt in dit geval niet aan de orde.

Beslispunt 2:
Bij de provincie zijn op 24 juli 2025 per brief (bijlage 2) vragen binnengekomen van de raadsfractie Lokaal Belang Gemeente Barneveld gericht aan GS. De raadfractie heeft in haar brief vragen gesteld over de vaststelling van de luchthavenregeling en of het vonnis geen aanleiding geeft om het luchthavenbesluit in te trekken.

Gedeputeerde Staten zijn juridisch niet verplicht om antwoord te geven op een vraag van een gemeenteraadsfractie van een gemeente binnen de provincie en al zeker niet over een besluit waartegen geen bezwaar en beroep meer openstaat. Het is bestuurlijk echter wenselijk en gebruikelijk om daar wel op te reageren, zeker vanuit het oogpunt van openheid, vertrouwen en interbestuurlijke samenwerking.

De provincie heeft als taak toezicht uit te voeren op de naleving van de bepalingen van de luchthavenregeling en kan, als daartoe aanleiding is, bestuursrechtelijk handhaven. Bij een overtreding van een regel uit de luchthavenregeling kan bijvoorbeeld een bestuurlijke boete worden opgelegd. Ook kan de provincie op grond van artikel 8 van de luchthavenregeling de Luchthavenregeling geheel of gedeeltelijk intrekken.

Mogelijke overtredingen of gedragingen die in het luchtruim plaatsvinden, behoren in beginsel tot het domein van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Deze houdt toezicht op het gebruik van het luchtruim in Nederland. Zij controleren of luchthavens en hun gebruikers zich aan de regels houden en bevorderen de veiligheid en bescherming van het milieu in de luchtvaart.

De luchtvaartpolitie heeft als wettelijke taak om toezicht te houden in de lucht op burgerluchtvaart, sport- en reclamevliegtuigjes en ballonvaarders, te controleren op alcoholgebruik, belading, luchtwaardigheid, vluchtuitvoering, brevet en vliegverboden en strafrechtelijke onderzoek in te stellen naar luchtongevallen en incidenten. Op grond van de richtlijn voor strafvordering Luchtvaartwetgeving kan iemand worden vervolgd indien er sprake is van een overtreding van een bepaling uit de luchtvaart wet- en regelgeving zoals het landen of opstijgen zonder TUG ontheffing of het vliegen zonder transponder.

Het verschil tussen strafrechtelijke vervolging door de luchtvaartpolitie en bestuursrechtelijke handhaving van de provincie ligt in de aard van de sancties en de doelen van de handhaving. Strafrechtelijke vervolging is gericht op het straffen van een overtreder voor een strafbaar feit,

Toelichting op het GS-voorstel

terwijl bestuursrechtelijke handhaving primair gericht is op het herstellen van de overtreding en het voorkomen van herhaling.

In dit geval was er voor het vonnis begin juli dit jaar geen sprake van een door de provincie geconstateerde overtreding van een bepaling van de luchthavenregeling. Er is daarom ook geen reden voor bestuursrechtelijke handhaving. Wel is door de provincie geconstateerd dat de houder van de tijdelijke ontheffing (TUG) die vooraf is gegaan aan de luchthavenregeling zich niet aan bepaalde voorschriften van de TUG had gehouden waarop de provincie hem een waarschuwing in de vorm van een brief heeft gestuurd waarvan een afschrift naar de gemeente Barneveld is gegaan. Hij had namelijk meer gevlogen dan de TUG had toegestaan. Mede naar aanleiding van een bij de provincie binnengekomen klacht over geluid, heeft de houder van de TUG toen aangegeven dat er, mede vanwege onderhoud aan de helikopter, niet meer gevlogen zou worden tot het moment dat er een nieuwe ontheffing of luchthavenregeling in werking zou treden. Aangezien de TUG door de vaststelling van de luchthavenregeling buiten werking is gesteld en de gedragingen niet in strijd waren met de bepalingen van de luchthavenregeling, is toen afgezien van verdere actie.

Gezien het feit dat het hier niet gaat om een verzoek waarop formeel gezien een antwoord moet komen van GS, wordt voorgesteld om niet inhoudelijk in te gaan op alle vragen maar in een brief (zie onderstaande concept brief) aan te geven wat de formele positie is van GS en dat GS het incident serieus neemt en overweegt stappen te ondernemen tegen de houder van de Luchthavenregeling en dat op dit moment aan het onderzoeken is.

3 Financiële gevolgen

De intrekkingsprocedure brengt behoudens personele kosten voor het begeleiden van de procedure en het opstellen van stukken geen extra kosten met zich mee. Aan het vragen van advies aan de Landsadvocaat zitten beperkte kosten.

4 Risico's

Mocht het tot intrekking van de luchthavenregeling komen heeft de houder de mogelijkheid om:

1. schadevergoeding te eisen in het geval het besluit in rechte niet in stand blijft of
2. kan hij nadeelcompensatie eisen indien het besluit wel in stand blijft.

Het uitblijven van een reactie van GS op het vonnis en de brief van de raadsfractie kan leiden tot afbreuk aan het gezag van de provincie als handhaver van luchtvaartveiligheid en geeft een signaal af dat overtreden van luchtvaartregels aanvaardbaar is hetgeen herhaling in de hand werkt en de veiligheid verlaagt.

5 Participatie en communicatie

Mocht het komen tot een intrekking van de luchthavenregeling zal de openbare voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht worden gevolgd.

Toelichting op het GS-voorstel

6 Vervolgproces

Mocht naar aanleiding van het nader onderzoek dat kan worden afgerond zodra het vonnis formeelm is gepubliceerd, worden besloten om over te gaan tot het intrekken van de luchthaven regeling, zal dit geschieden via dezelfde uitgebreide voorbereidingsprocedure als die voor de luchthavenregeling is toegepast. En dus ook door GS worden vastgesteld.

Dit betekent dat eerst de adressant zal worden gehoord net als andere belanghebbenden. Vervolgens wordt een ontwerp-intrekkingsbesluit opgesteld dat door GS ter inzage wordt gelegd zodat er zienswijzen op kunnen worden ingediend. Daarna volgt de vaststelling en bekendmaking van het definitieve intrekkingsbesluit eventueel vergezeld van een nota van beantwoording zienswijzen.

Zodra het besluit tot intrekking is genomen en bekendgemaakt aan de houder van de luchthavenregeling treedt het in werking. Er is geen sprake van een opschortende termijn voor de inwerkingtreding, tenzij dit expliciet in het besluit staat vermeld. Zodra het intrekkingsbesluit bekend is gemaakt moet ook direct worden gecontroleerd of het intrekkingsbesluit wordt gerespecteerd.

Indien er na de bekendmaking van het intrekkingsbesluit wordt gestart of geland is dat een overtreding van de Wet luchtvaart en zal de luchtvaartpolitie optreden. Ook de provincie kan in dat geval bestuursdwang uitoefenen door bijvoorbeeld een dwangsom op te leggen. Zodra het intrekkingsbesluit bekend is gemaakt krijgt de adressant 6 weken de tijd om beroep in te stellen en om een voorlopige voorziening te vragen bij de rechtbank.

Na akkoord op het doen van nader onderzoek met als doel te komen tot een eventuele intrekking van de luchthavenregeling en akkoord op de inhoud van de brief aan de raadsfractie van de gemeente Barneveld, zal het nader onderzoek in gang worden gezet en de brief worden verzonden aan de raadsfractie

Bijlagen:
- Verslag van het vonnis
- Brief met vragen van de raadsfractie
- Brief aan de raadsfractie